

Asia: VN/18459/2025

Lausuntopyyntö Väestönsuojan käyttöönotto- ja käyttö -yleisoppaasta

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Pohjanmaan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Väestönsuojan käyttöönotto ja käyttö -yleisoppaasta.

Opas on osa Sisäministeriön vuonna 2023 asetettua hanketta ”Omatoiminen varautuminen poikkeusoloihin – hanke ohjeiden laatimiseksi”. Hankkeessa laaditaan kolme opasta: 1) pelastussuunnitelma, 2) väestönsuojien käyttöönotto ja käyttö sekä 3) väestönsuojien kunnossapito ja tarkastus. Oppaiden tavoitteena on selkiyttää lainsäädännön velvoitteita ja yhdenmukaistaa eri toimijoiden toimintamalleja pelastussuunnitteluun ja väestönsuojiiin liittyen. Hankkeen oppaiden lisäksi olisi tarve selkeälle valtakunnalliselle ohjeelle/oppaalle tilapäissuojien rakentamisesta.

Yleisopas on tarpeellinen koska väestönsuojan käyttöönotto ja käyttö on yleisesti ottaen vieras asia kansalaisille, myös niille tahoille, jotka vastaavat oman väestönsuojan ylläpidosta, käytön suunnittelusta ja käytöstä.

Väestönsuojan käyttöönotto- ja käyttö -yleisoppaan sisältö

Voitte kirjoittaa huomionne Väestönsuojan käyttöönotto- ja käyttö -yleisoppaan luonnoksesta alla olevaan kenttään.

Oppaan sisällysluettelo on selkeä. Osa kuvista puuttuu luonnosversiosta ja kuvien tulisi olla selkeitä ja havainnollistettavia, esim. kuva sivulla 13 tulee selkeyttää. Olisi hyvä lisätä esimerkkikuvia, jotka täydentäisivät kirjoitettua tekstiä (väestönsuojan piirustus, ilmanvaihdon periaatteet).

Luvussa 2.4 olisi suotavaa markkinoida vahvemmin digiajan mahdollistamat, tehokkaammat tavat varoittaa ja ohjeistaa väestöä (112 Suomi-sovellus ja tulevat varoitussovellukset). Olisi hyvä, että kansalaiset tottuisivat niiden asentamiseen ja käyttöön jo normaaliolojen arjessa.

Lukua 3 voisi täydentää yleismuotoisella väestönsuojan käyttöönotto- ja käyttösuunnitelman rungolla tai esimerkillä vähintään otsikkotasolla. Tässä kappaleessa voisi korostaa käyttöönotto

ohjeiden selkeyttä, niin että kaikki kiinteistössä oleskelevat olisivat kykeneviä aloittamaan suojan käyttöönoton valmistelut ilman erillistä koulutusta tai erityisosaamista.

Luvussa 4.3.2 on yksityiskohtaisesti kerrottu vesisäiliöiden puhdistuksesta ja täyttämisestä. Tekstiin voisi vielä lisätä, että vesisäiliöiden mekaaniseen puhdistukseen tulee aina käyttää puhdasta, käyttämätöntä harjaa, ja säiliön puhdistajan tulee noudattaa hyvää työskentelyhygieniää, eli suojahanskat aina kädessä. Vesisäiliön täyttöön (ja tyhjentämiseen) käytettävät letkut tulee olla elintarvikekäyttöön hyväksytyt. Lisäksi voisi oppaan tekstiin lisätä, että suojaan on hyvä ja sallittua tuoda pullotettua lähdevettä juotavaksi.

Nyqvist Thomas
Pohjanmaan hyvinvointialue, Pohjanmaan pelastuslaitos